

Motion till riksdagen

1988/89:T23

av Rolf Clarkson m.fl. (m)

med anledning av prop. 1988/89:101 om den kommunala parkeringsövervakningen

I propositionen föreslås att personer anställda vid kommunala parkeringsaktiebolag skall kunna förordnas till parkeringsvakter. Syftet är att samma person skall kunna övervaka parkering på gatumark såväl som på parkeringsplatser.

Förslaget kan förefalla rimligt vid ett första påseende, men det finns goda skäl för att det inte bör genomföras. De två verksamheter det är fråga om är helt väsensskilda trots sin yttre likhet.

Vid övervakning av en särskilt iordningställd parkering, som exempelvis ett parkeringshus, rör det sig i allmänhet om att tillstånd till parkeringen sker i civilrättsliga former genom ingående av avtal mellan bilföraren och parkeringsbolaget. Avtalsslutandet sker visserligen helt enkelt på så sätt att bilisten genom att parkera anses acceptera de villkor som finns angivna på skyltar, men det är lika fullt fråga om ett avtal.

En felaktig parkering blir således ofta en fråga om ett slags avtalsbrott som kan medföra skyldighet att betala ersättning, så kallad kontrollavgift. Juridiskt sett är det fråga om två jämställda civilrättsliga parter, bilisten respektive markägaren.

När det gäller övervakningen av gatumark är det däremot fråga om myndighetsutövning. Det gäller inte bara brott/överträdelser mot parkeringsföreskrifter, utan det kan också vara fråga om att bilisten orsakar fara för andra genom sitt sätt att parkera, eller att det uppstår hinder för trafiken.

Det är inte fråga om jämställda parter som möts i en civilrättslig process, utan vid tvist blir det fråga om allmänt åtal. Parkeringsövervakaren är en myndighetsperson vilket markeras av såväl krav på särskild utbildning och förordnande som genom särskild klädsel.

Om dessa två typer av övervakning fullgörs av en och samma person kommer denne med nödvändighet att förete alla yttre tecken på myndighetsutövning även när det är fråga om det civilrättsliga agerandet.

Det kommer att bli svårt, för att inte säga omöjligt, för den enskilde bilisten att rätt bedöma parkeringsövervakarens ställning och befogenheter.

Man kan inte heller bortse från att det kan bli svårt för parkeringsövervakaren själv att alltid uppträda i den för ögonblicket riktiga rollen. Han måste ju inte bara tillämpa det regelsystem som gäller för den bil han just då intresserar sig för. Ofta måste han rimligen också på något sätt göra klart för bilens förare att han inte ägnar sig åt den myndighetsutövning hans klädsel

ger intryck av. Bilar som står uppställda med bara några meters mellanrum kan ju falla under helt olika lagstiftning, vilket ställer mycket stora krav på såväl kunskaper som uppträdande hos den som skall sköta övervakningen.

Situationen kompliceras ytterligare av att dessa personer skulle vara anställda av aktiebolag, och inte av kommunerna. Det innebär att tillsyn och insyn regleras av aktiebolagslagen och inte kommunallagen. De offentliga rättsliga reglerna blir därmed inte tillämpliga. Allmänheten har därmed ingen insyn alls, och kommunen kan som aktieägare inte i praktiken övervaka den dagliga verksamheten i bolaget.

Sammanfattningsvis innebär förslaget därmed så stora risker för rättsäkerheten att det inte bör genomföras.

Mot. 1988/89
T23

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen avslår propositionen.

Stockholm den 18 april 1989

Rolf Clarkson (m)

Sten Andersson (m)
i Malmö

Görel Bohlin (m)